

die eveneens gebaseerd is op de gegevens uit het provinciale natuuronderzoek.

Ondanks de ruime gebruiksmogelijkheden van het materiaal verzameld tijdens de vlakdekkende inventarisaties, bleek er ook behoefte te zijn aan gegevens die inzicht geven in de ontwikkeling van de Limburgse natuurwaarden in de tijd. De vlakdekkende karteringen zijn immers vooral een momentopname. Die extra behoefte werd onder meer ingegeven door overdracht van taken betreffende het natuurbeleid van rijk naar provincie, de zogenaamde 'decentralisatie impuls'. Een groot aantal plannen en beleidsvoornemens op het vlak van natuurbehoud en -ontwikkeling is momenteel in de uitvoeringsfase gekomen. De provinciale ecologische structuur (PES) is momenteel voor het grootste deel begrensd. Op verschillende plaatsen zijn natuurontwikkelingsprojecten in uitvoering en zijn effectgerichte maatregelen tegen verdroging en verzuring van kracht. Ook vinden er diverse activiteiten plaats op het gebied van de soortenbescherming. Men wil weten wat deze inspanningen in de loop van de tijd opleveren. Een antwoord op de geschetste kennisleemte is de opzet van een natuurmeetnet. Daartoe zijn verspreid over de gehele provincie 108 steekproefgebieden geselecteerd. Deze gebieden hebben een omvang die varieert tussen de 10 en 60 ha. Het meetnet is opgezet om ontwikkelingen in de tijd in de PES en in het

daarbuiten gelegen zogenaamde 'witte gebied' te meten. Er moet daarbij inzicht worden verkregen in de ontwikkelingen in de nieuwe en de bestaande natuurgebieden. Daarnaast willen Gedeputeerde Staten inzicht krijgen hoe het met de toestand van de natuur in kleinschalig cultuurgebied, open cultuurland en in het overige buitengebied is gesteld. De provincie voert in de steekproefgebieden een vegetatie- en broedvogelkartering uit. De broedvogels zullen hierbij elk jaar worden gevolgd terwijl de vegetatie eens in de drie jaar zal worden gekarteerd. De verzamelde biotische parameters zullen worden vergeleken met een aantal abiotische kenmerken zoals de grondwaterstanden, de dichtheid aan landschapselementen, het landbouwkundig gebruik alsmede het gevoerde beleid. Regelmatig zal hierover worden gerapporteerd in de vorm van een 'Limburgse toestand der natuur'.

De provincie is zich er van bewust dat de vlakdekkende inventarisatiegegevens, verzameld in de tachtiger en negentiger jaren, langzaam verouderen. Derhalve vindt er naast de werkzaamheden rond het natuurmeetnet ook een actualisatie van het vlakdekkende materiaal plaats. Deze actualisatie heeft een omlooptijd van circa 15 jaar.

**Provincie Limburg, Hoofdgroep Ruimte,
Groen en Verkeer, Afdeling Groen.
Postbus 5700, 6202 MA, Maastricht**

TEUNISBLOEMPILSTAART LANGS DE GEUL

Op 10 juni werd langs de Geul bij het Meersenderbroek een exemplaar van de Teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) gevonden. Deze zuidelijke nachtvlinder zat in een ruigte langs het Geulke (Molentak van de Geul) naast een voormalige leemakker die bij het natuurontwikkelingssterrein hoort. De akker ligt thans twee jaar braak en er heeft zich een zeer soortenrijke vegetatie gevestigd. Het terrein staat vol met Bastaardwederikken (*Epilobium ciliatum*, *E. montanum*, *E. hirsutum*, *E. tetragonum*), de belangrijkste voedselplant van de rupsen. Er is dus een goede kans dat de soort zich hier voortplant, mede gelet op de ontwikkelingen in de verspreiding van de soort in de afgelopen jaren. Meer hierover is te vinden in het afgelopen februarinummer (jaargang 87, aflevering 2, blz. 47-50) in een artikel van J. Hermans en J. Theelen (hierin staat ook meer over de oecologie van de soort). Ik wil hierbij een oproep doen om uit te kijken naar deze soort (met name rupsen; deze worden doorgaans in juli gevonden) in de terreinen langs de Geul en eventuele waarnemingen aan mij door te geven. Alvast bedankt voor de medewerking.

Bart Peters
tel. 043-3613315

REAKTIES VAN LEZERS

OOK DE HEIKIKKER IN DE SNEP

In het februarinummer van het Natuurhistorisch Maandblad van 1998, verscheen een artikel van de heer Lenders: De Zoom, de Snep en de Moost; Drie waardevolle herpetologische enclaves in een intensief gebruikt agrarisch landschap (blz. 51-54). Dit artikel over de herpetofauna ging ook over het natuurgebied de Snep in de gemeente Helden. In het artikel worden amfibieën en reptielen beschreven die door genoemde auteur zijn waargenomen in het seizoen van 1997. Aan dit rijtje van soorten kan nog een worden toegevoegd, namelijk de Heikikker (*Rana arvalis*). Tijdens een avondinventarisatie van ondergetekende (met ontheffing van het SBB) op 17 maart van dit jaar, die vooral was gericht op kooractiviteit van amfibien, werden niet

alleen de Bruine kikker (*Rana temporaria*) en de Gewone Pad (*Bufo bufo*) waargenomen, maar lieten zich ook 5 mannetjes van de Heikikker horen. Er vonden hierna nog enkele avondbezoeken aan het gebied plaats, waarbij alleen nog op 31 maart 1998 één mannetje van de Heikikker te horen was. Of 17 maart de top van de kooractiviteit betrof durf ik niet te beweren, wel is het aannemelijk dat, gezien het aantal waarnemingen na deze datum, het hier om een kleine populatie gaat. Hopelijk kan de populatie zich tot een levensvatbare ontwikkelen, nu het gebied een flinke "schoonmaakbeurt" heeft ondergaan. Dan blijft dit gebied, met dit karakteristieke amfibie van de peel, met recht een echt peellresant.

Jack Theelen

ERRATUM

ZUID-LIMBURG GROEIT DICHT

In het artikel "Zuid-Limburg groeit dicht" in het Natuurhistorisch Maandblad van mei 1998, pagina 115, staat abusievelijk dat Mollen over dassenrasters klimmen. Dat behoeft uiteraard correctie. Mollen hebben geen last van dassenrasters omdat ze er onder door graven. Ondanks zorgvuldige herlezing van het concept-artikel was deze computergestuurde tekstuele fout erdoor geglipt. Overigens vroeg menigeen me verbaasd of Egels wél over dassenrasters kunnen klimmen. Ja, dat is inderdaad het geval.

Han Derckx